

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი
 GEORGIAN TECHNICAL UNIVERSITY

დამტკიცებულია
 სტუ-ს აკადემიური საბჭოს
 2014 წლის 16 ივლისის
 №1234 დადგენილებით

მოდირფიცირებულია
 სტუ-ს აკადემიური საბჭოს
 2020 წლის 5 ოქტომბრის
 № 01-05-04/144 დადგენილებით

დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამა

პროგრამის სახელწოდება

აგრარული ეკონომიკა
Agricultural Economics

ფაკულტეტი

აგრარული მეცნიერებების და ბიოსისტემების ინჟინერინგის ფაკულტეტი
Agricultural Science and Biosystems Engineering

პროგრამის ხელმძღვანელი/ხელმძღვანელები

პროფესორი პაატა კოლუაშვილი

მისანიჭებელი კვალიფიკაცია და პროგრამის მოცულობა კრედიტებით

ეკონომიკის დოქტორი (Doctor of Economics) მიენიჭება საგანმანათლებლო პროგრამის 60 კრედიტი სასწავლო კომპონენტის ათვისებისა და კვლევითი კომპონენტის შესრულების შემთხვევაში.

სწავლების ენა

ქართული

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა

აგრარული ეკონომიკის დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამაზე დაიშვება სწავლის სფეროების კლასიფიკატორის დეტალური სფეროს - „ეკონომიკა“; „აგრონომია“; „მენეჯმენტი და ადმინისტრირება“; „გარემოს დაცვის ტექნოლოგია“; „სურსათის გადამამუშავება“; „მემცენარეობა და მეტყევეობა“, „მებაღეობა“, „მეთევზეობა“ შესაბამისი განათლების, მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხის მქონე პირი, რომელიც სტუ-ში არსებული წესის შესაბამისად აკმაყოფილებს დოქტორანტურაში ჩარიცხვის მოთხოვნებს. მხედველობაში მიიღება: სამეცნიერო პუბლიკაციების არსებობა,
--

სამეცნიერო კონფერენციებში მონაწილეობა, სასწავლო/კვლევით საქმიანობასთან დაკავშირებული სხვა დოკუმენტები და მასალები (სერტიფიკატები, სიგელები, პატენტები და ა.შ.).

პროგრამაზე ჩარიცხვის მსურველებმა უნდა წარმოადგინონ ინგლისური ენის არანაკლებ B2 დონეზე ცოდნის დამადასტურებელი შესაბამისი საერთაშორისო სერტიფიკატი, ან უნდა ჩააბარონ გამოცდა სტუ-ის საგამოცდო ცენტრში. აპლიკანტებს, რომლებსაც განათლება მიღებული აქვთ საზღვარგარეთ (გავლილი აქვთ შესაბამისი უცხოენოვანი პროგრამა), სერტიფიკატის წარმოდგენა ან გამოცდის ჩაბარება არ მოეთხოვებათ.

ასევე, პროგრამაზე ჩარიცხვის მსურველმა უნდა წარმოადგინოს კვლევითი პროექტი, სადაც გამოიკვეთება აპლიკანტის კვლევის მიზანი და მიმართულება; ინგლისურ ენაში დადებითი შეფასების მიღების შემთხვევაში აპლიკანტი გადის გასაუბრებას საფაკულტეტო დროებით კომისიასთან. დოქტორანტურაში მიღების წესი და ჩარიცხვის პირობები განთავსებულია უნივერსიტეტის ვებ-გვერდზე: https://gtu.ge/Science/Doctorate_Department.php

პროგრამაზე მობილობის წესით ჩარიცხვა შესაძლებელია საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს მიერ დადგენილ ვადებში, სავალდებულო პროცედურებისა და უნივერსიტეტის მიერ დადგენილი წესების დაცვით. პროგრამაზე ჩარიცხვა, ან გადმოყვანის წესით ჩარიცხვა უცხო ქვეყნის აღიარებული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებიდან ხორციელდება საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული წესის შესაბამისად.

პროგრამის აღწერა

პროგრამა შედგენილია ECTS ევროპული კრედიტების ტრანსფერის სისტემით. 1 კრედიტი უდრის 25 საათს, რომელშიც იგულისხმება როგორც საკონტაქტო, ასევე დამოუკიდებელი მუშაობის საათები. კრედიტების განაწილება წარმოდგენილია პროგრამის სასწავლო გეგმაში. პროგრამა გრძელდება არანაკლებ 3 წელი (6 სემესტრი). 60 კრედიტი ეთმობა სასწავლო კომპონენტს.

პროგრამის **სასწავლო კომპონენტის** სავალდებულო ელემენტებია: სამეცნიერო კომუნიკაციის ტექნიკა - 4 კრედიტი; სწავლების მეთოდები - 5 კრედიტი; კვლევის მეთოდები სოციალურ მეცნიერებებში - 6 კრედიტი; სადოქტორო პროგრამასთან დაკავშირებული სპეცკურსები - 30 კრედიტი; პროფესორის ასისტენტობა - 5 კრედიტი, თემატური სემინარი - 5 კრედიტი. პირველი სემესტრი მოიცავს სასწავლო კომპონენტების სამ სავალდებულო ელემენტს (4, 6 და 5 კრედიტი), პროგრამასთან დაკავშირებულ სამ სპეცკურსს (15 კრედიტი). მეორე სემესტრი მოიცავს პროგრამასთან დაკავშირებულ ორ სპეცკურსს (10 და 5 კრედიტი), ერთ არჩევით სასწავლო კურსს (5 კრედიტი), პროფესორის ასისტენტობას (5 კრედიტი) და თემატურ სემინარს (5 კრედიტი). პროგრამის კვლევითი კომპონენტის სავალდებულო ელემენტებია: პროექტი/პროსპექტუსი; კოლოკვიუმი - 1; კოლოკვიუმი - 2; კოლოკვიუმი- 3; წინასწარი დაცვა; დისერტაციის დასრულება და დაცვა. დოქტორანტი კვლევითი კომპონენტების მომზადებას იწყებს მეორე სემესტრიდან: პროექტი/პროსპექტუსი; მესამე სემესტრი: კოლოკვიუმი - 1; მეოთხე სემესტრი: კოლოკვიუმი - 2; მეხუთე სემესტრი: კოლოკვიუმი -3; მეექვსე სემესტრი: დისერტაციის დასრულება და დაცვა. სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტი ფასდება ერთჯერადად, დისერტაციის დაცვის დროს. საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის დოქტორანტურის დებულება და „დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამების სასწავლო და კვლევითი კომპონენტები და მათი შეფასების წესი“ დეტალურად იხილეთ

სტუ-ის ვებ გვერდზე: https://gtu.ge/Learning/doq_debuleba.php .სასწავლო წელი შედგება ორი – საშემოდგომო და საგაზაფხულო სემესტრისაგან. შუასემესტრული და დასკვნითი/დამატებითი გამოცდების ვადები დგინდება ყოველი სემესტრის დასაწყისში რექტორის ბრძანებით „საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტში სასწავლო პროცესის მართვის ინსტრუქციის“ საფუძველზე, რომელიც განთავსებულია სტუის ვებ გვერდზე <https://gtu.ge/Orders/> .

პროგრამის მიზანი

აგრარული ეკონომიკის სადოქტორო პროგრამის მიზანია აგრარული ეკონომიკის დარგის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ინოვაციური მეთოდების გამოყენების უნარის მქონე, შრომის ბაზარზე კონკურენტუნარიანი, საერთაშორისო მოთხოვნების შესატყვისი, მაღალტექნოლოგიური აგრარული მეურნეობის ფორმირებისა და განვითარებისათვის უმაღლესი კვალიფიკაციის სპეციალისტების, პედაგოგებისა და მკვლევარების მომზადება, რომლებიც შეძლებენ: თანამედროვე თეორიული და პრაქტიკული მეთოდოლოგიის გამოყენებით მიიღონ ეფექტიანი ეკონომიკურ-ეკოლოგიური გადაწყვეტილებები აგრარული წარმოების ზრდისა და აგრომეწარმეობაში შექმნილი პრობლემების სფეროში, ოპტიმალური აგროეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავებას, სასურსათო უსაფრთხოების უზრუნველყოფელი სასოფლო-სამეურნეო წარმოების დარგობრივი სტრუქტურის ჩამოყალიბებას, რეგიონების და სასოფლო ტერიტორიების მდგრად განვითარებასა და მიწის რესურსების რაციონალურ მართვას.

სწავლის შედეგები/კომპეტენტურობები (ზოგადი და პროფესიული)

ფლობს აგრარულ საწარმოში მიწათმოქმედებისა და მეცხოველეობის დარგების განვითარების ეკონომიკურ პრობლემებს, წარმოების დანახარჯების, ეკონომიკური და ზღვრული ანალიზის, ეკონომიკურ-ეკოლოგიური ეფექტიანობის ამაღლების მეთოდებს და სხვა აქტუალურ საკითხებს.

აკავშირებს სასოფლო-სამეურნეო წარმოების სპეციფიკას, აგრარულ ბაზარზე ფასწარმოქმნის, კონკურენციისა და პროდუქციის კონკურენტუნარიანობის თავისებურებების, აღწარმოების, ეკონომიკურ-ეკოლოგიური ეფექტიანობის ამაღლებისა და აგრარული ეკონომიკის სხვა აქტუალურ საკითხებს, საბაზრო ეკონომიკის პირობებში აგრარული სექტორის განვითარების მნიშვნელოვან თეორიულ და პრაქტიკულ ასპექტებს.

ავასებს აგროსასურსათო სექტორის მდგომარეობას, მისი შემდგომი განვითარებისა და აგრარული სტრატეგიის სრულყოფის მიზნით.

შეიმუშავებს რეკომენდაციებს დეპრესიული რეგიონების აგროსპეციალიზაციის გაღრმავებისა და განვითარების შესახებ; მიწის რაციონალური გამოყენებისა და ლანდშაფტურ-ეკოლოგიური მართვის შესახებ; სასურსათო უსაფრთხოების პრობლემების სისტემური და კომპლექსური გადაწყვეტისათვის; სასურსათო უსაფრთხოების უზრუნველყოფელ სოფლის მეურნეობის დარგობრივ სტრუქტურას ქვეყნისა და რეგიონის სპეციფიკის გათვალისწინებით.

კრიტიკულად აანალიზებს სასურსათო უსაფრთხოების მდგომარეობას ქვეყნისა და რეგიონის დონეზე.

ევროკავშირის სოფლის განვითარების კონცეფციებისა და პროგრამების კრიტიკული

ანალიზის საფუძველზე, საქართველოს ბიოგეოკლიმატური პირობებისა და რეგიონების სპეციფიკიდან გამომდინარე, აყალიბებს სოფლის, როგორც ტერიტორიული და სოციალურ-ეკონომიკური ერთეულის, განვითარების ახლებურ მიდგომებს.

ამზადებს წინადადებებს სოფლისა და თემის სტატუსის, სოფლად მუნიციპალური (სათემო) საკუთრების და სოფლის მეურნის სტატუსის შესახებ. ახდენს სოფლის ინსტიტუციონალური და სოციალურ-კულტურული პრობლემების იდენტიფიცირებას.

განავითარებს მიწათსარგებლობის მონიტორინგის სქემებს მათი ოპტიმიზაციისა და მართვის სისტემის გასაუმჯობესებლად.

იზიარებს და იცავს ეთიკური და პროფესიული პასუხისმგებლობის ნორმებს, დასაბუთებულად და გარკვევით წარმოაჩენს აგრარული ეკონომიკის დარგში არსებულ ცოდნასთან ურთიერთკავშირში მყოფ ახალ ხედვებს, სტრატეგიებსა და კონცეფციებს.

ანხორციელებს სწავლებას უახლესი სწავლა-სწავლების მეთოდებისა და მათ სტრატეგიათა კომბინირებით, უახლეს მიღწევებზე დამყარებული ცოდნის გადაცემითა და მის განმტკიცებაზე ორიენტირებული დავალებების შედგენით, საკითხების ანალიზის პროცესში სტუდენტთა ჩართვა/თანამონაწილეობის უზრუნველყოფითა და მათი შეფასების რელევანტური მეთოდებისა და კრიტერიუმების გამოყენებით.

სწავლის შედეგების მიღწევის (სწავლება-სწავლის) მეთოდები

ლექცია სემინარი (ჯგუფში მუშაობა) პრაქტიკული ლაბორატორიული -პრაქტიკა -პროექტი სამეცნიერო-თემატური სემინარი დამოუკიდებელი მუშაობა კონსულტაცია კვლევითი კომპონენტი დისერტაციის გაფორმება დისერტაციის დაცვა

სწავლის პროცესში კონკრეტული სასწავლო კურსის სპეციფიკიდან გამომდინარე, გამოიყენება სწავლება-სწავლის მეთოდების ქვემოთ მოცემული შესაბამისი აქტივობები, რომელიც ასახულია შესაბამის სასწავლო კურსის პროგრამებში (სილაბუსებში):

დისკუსია/დებატები, ჯგუფური (collaborative) მუშაობა, პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება (PBL), დემონსტრირება, შემთხვევების შესწავლა (Case study), ინდუქცია, დედუქცია, ანალიზი, სინთეზი, ვერბალური ანუ ზეპირსიტყვიერი, წერითი მუშაობა, ახსნა-განმარტება, ქმედებაზე ორიენტირებული სწავლება, პროექტის შემუშავება და პრეზენტაცია, გონებრივი იერიში (Brain storming), პრობლემის/საკითხის განსაზღვრა შემოქმედებითი კუთხით.

სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემა

შეფასება ხდება 100 ქულიანი სისტემით.

სასწავლო კომპონენტის შეფასება:

დადებითი შეფასებებია:

- (A) - ფრიადი - შეფასების 91-100 ქულა;
- (B) - ძალიან კარგი - შეფასების 81-90 ქულა;
- (C) - კარგი - შეფასების 71-80 ქულა;
- (D) - დამაკმაყოფილებელი - შეფასების 61-70 ქულა;

- **(E)** - საკმარისი - შეფასების 51-60 ქულა.

უარყოფითი შეფასებებია:

- **(FX)** - ვერ ჩააბარა - შეფასების 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება;
- **(F)** - ჩაიჭრა - შეფასების 40 ქულა და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

FX-ის მიღების შემთხვევაში ინიშნება დამატებით გამოცდა, შედეგების გამოცხადებიდან არანაკლებ 5 დღეში. დამატებით გამოცდაზე მიღებული შეფასება არ ემატება დასკვნით შეფასებაში მიღებულ ქულას.

დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო და კვლევითი კომპონენტები და მათი შეფასების წესი განთავსებულია უნივერსიტეტის ვებ-გვერდზე: საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტში სასწავლო პროცესის მართვის ინსტრუქცია <https://gtu.ge/Study-Dep/Forms/Forms.php>

სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტი/კომპონენტების შეფასება:

- ა) ფრიადი (summa cum laude) – შესანიშნავი ნაშრომი;
- ბ) ძალიან კარგი (magna cum laude) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს ყოველმხრივ აღემატება;
- გ) კარგი (cum laude) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს აღემატება;
- დ) საშუალო (bene) – საშუალო დონის ნაშრომი, რომელიც წაყენებულ ძირითად მოთხოვნებს აკმაყოფილებს;
- ე) დამაკმაყოფილებელი (rite) – შედეგი, რომელიც, ხარვეზების მიუხედავად, წაყენებულ მოთხოვნებს მაინც აკმაყოფილებს;
- ვ) არადამაკმაყოფილებელი (insufficient) – არადამაკმაყოფილებელი დონის ნაშრომი, რომელიც ვერ აკმაყოფილებს წაყენებულ მოთხოვნებს მასში არსებული მნიშვნელოვანი ხარვეზების გამო;
- ზ) სრულიად არადამაკმაყოფილებელი (sub omni canone) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს სრულიად ვერ აკმაყოფილებს.

დასაქმების სფერო

- უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებები;
- სამეცნიერო ორგანიზაციები;
- აგრარულ პრობლემებზე მომუშავე საერთაშორისო ორგანიზაციები, საკონსულტაციო და ანალიტიკური დაწესებულებები;
- აგროსამრეწველო და სასურსათო სფეროში დასაქმებული საჯარო და კერძო იურიდიული პირები;
- აგროსასურსათო პროფილის საჯარო და კერძო სტრუქტურები;
- საქართველოს თვითმმართველი ქალაქებისა და მუნიციპალიტეტების ეკონომიკური პროფილის მმართველობითი ორგანოები.

პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი ადამიანური და მატერიალური რესურსი

პროგრამა უზრუნველყოფილია შესაბამისი ადამიანური და მატერიალური რესურსით. სადოქტორო პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მისაღწევად გამოიყენება ტექნიკური მოწყობილობით უზრუნველყოფილი აუდიტორიები. საგანმანათლებლო პროგრამა უზრუნველყოფილია შესაბამისი სახელმძღვანელო და მეთოდური ლიტერატურით. უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკა სტუდენტებს უზრუნველყოფს სასწავლო კურსების სილაბუსებით გათვალისწინებული შესაბამისი ბეჭდური და ელექტრონული სასწავლო-მეთოდური და სამეცნიერო ლიტერატურით, აგრეთვე ბიბლიოთეკის წიგნადი ფონდის მონაცემთა ბაზით და უნივერსიტეტის ვებ-გვერდზე განთავსებული ელექტრონული კატალოგით. პროგრამას განხორციელებს აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალი. დამატებითი ინფორმაცია პროგრამის ხელმძღვანელსა და განმახორციელებლებს შესახებ იხილეთ თანდართულ დოკუმენტაციაში (CV -ებში).

თანდართული სილაბუსების რაოდენობა: 12

პროგრამის საგნობრივი დატვირთვა

№	სასწავლო და კვლევითი კომპონენტები	დაშვების წინაპირობა	ECTS კრედიტი						
			I წელი		II წელი		III წელი		
			სემესტრი						
			I	II	III	IV	V	VI	
1	სამეცნიერო კომუნიკაციის ტექნიკა	არ აქვს	4						
2	კვლევის მეთოდები სოციალურ მეცნიერებებში	არ აქვს	6						
3	სწავლების მეთოდები	არ აქვს	5						
4	აგრარული ეკონომიკა-თანამედროვე ტენდენციები	არ აქვს	5						
5	ინსტიტუციური ეკონომიკა	არ აქვს	10						
6	საქართველოს სასურსათო უსაფრთხოება და აგრარული პოლიტიკის სტრატეგია	აგრარული ეკონომიკა-თანამედროვე ტენდენციები		5					
7	მიწის მმართველობა	არ აქვს		5					
8	სოფლის განვითარების პოლიტიკა	არ აქვს		5					
9	პროფესორის ასისტენტობა	სწავლების მეთოდები		5					
10	თემატური სემინარი	არ აქვს		5					
არჩევითი სასწავლო კურსები									
11.1	რეგიონის მდგრადი განვითარება	არ აქვს		5					
11.2	ბიზნესის მართვის კლასტერული პოლიტიკა	არ აქვს							
სულ სასწავლო კომპონენტი			60						
კვლევითი კომპონენტი									

პროგრამის სასწავლო გეგმა

№	საგნისკოდი	საგანი	ESTS კრედიტი/საათი	საათი								
				ლექცია	სემინარი (ჯგუფში მუშაობა)	პრაქტიკული	პრაქტიკა	პროექტი	ლაბორატორიული	შუასემესტრული გამოცდა	დასკვნითი გამოცდა	დამოუკიდებელი მუშაობა
1	EDU10312G1-LS	სამეცნიერო კომუნიკაციის ტექნიკა	4/100	15	15					2	4	64
2	SOS13413G2-L	კვლევის მეთოდები სოციალურ მეცნიერებებში	6/150	45						2	4	99
3	EDU13102G1-LS	სწავლების მეთოდები	5/125	15	30					1	2	77
4	SOS12710G2-L	საქართველოს სასურსათო უსაფრთხოება და აგრარული პოლიტიკის სტრატეგია	5/125	45						2	2	76
5	BUA43013GI-L	მიწის მმართველობა	5/125	45						2	2	76
6	SOS12810G2-L	სოფლის განვითარების პოლიტიკა	5/125	45						2	2	76
7	SOS13513G2-LS	აგრარული ეკონომიკა - თანამედროვე ტენდენციები	5/125	45						2	2	76
8	SOS17612G1-L	ინსტიტუციური ეკონომიკა	10/250	45	30					2	3	170
9	SOS13310G2-R	პროფესორის ასისტენტობა	5/125				75			2	2	46
10	SOS13110G2-K	თემატური სემინარი	5/125					10		2	3	110
11.1	BUA46813G1-LS	რეგიონის მდგრადი განვითარება	5/125	30	15					1	1	78
11.2	BUA39213G1-LS	ბიზნესის მართვის კლასტერული პოლიტიკა	5/125	30	15					1	1	78

პროგრამის ხელმძღვანელი/ხელმძღვანელები

პაატა კოლუაშვილი

აგრარული მეცნიერებების და ბიოსისტემების ინჟინერინგის ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსი

ნინო ლომიძე

ფაკულტეტის დეკანი

გიორგი ქვარცხავა

შეთანხმებულია

სტუ-ს ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურთან

ირმა ინაშვილი

მიღებულია

აგრარული მეცნიერებების და ბიოსისტემების

ინჟინერინგის ფაკულტეტის საბჭოს სხდომაზე
2014 წლის 16 ივლისის №1234 დადგენილებით

მოდიფიცირებულია

აგრარული მეცნიერებების და ბიოსისტემების
ინჟინერინგის ფაკულტეტის საბჭოს სხდომაზე
ოქმი №88 28.09.2020 წელი

ფაკულტეტის საბჭოს თავმჯდომარე

გიორგი ქვარცხავა